

Powiat Pińczowski

Sercem Ponidzia

*Powiat
Pińczowski
Percem Ponidzia*

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach PROW 2007-2013 –
Wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju **Lokalnej Grupy Działania Ponidzie**

Album „Powiat Pińczowski Sercem Ponidzie”
został opracowany nakładem Starostwa Powiatowego w Pińczowie

Wydawca: Drukarnia „Panzet” Krzysztof Zatorski
Kielce, ul. Dymińska 38
e-mail: panzet@panzet.com.pl, tel. 41 361 26 31

Zdjęcia: Błaziak W.; Bochniak P.; Dybek W.; Kamiński P.; Maniarski R.;
Mazurek A.; Pasternak T.; Strojna M.

Wiersze: Adam Ochwanowski

Tekst: Małgorzata Dymek;
„Niezbędnik Turysty” - Tomasz Pasternak

Redaktor wydania: Małgorzata Dymek

Współpraca: Marek Długosz, Tomasz Pasternak, Monika Strojna

Druk: Drukarnia „Panzet”

Wydanie I – Pińczów 2013

Starostwo Powiatowe Pińczów
ul. Zacisze 5, 28-400 Pińczów
tel. 41 357 60 01, fax. 41 357 60 07
e-mail: starostwo@pinczow.pl
www.pinczow.pl

ISBN 978-83-61240-94-5

*Powiat
Pińczowski
Percelem Ponidzia*

PIŃCZÓW 2013

Antyfona do ziemi

*Ziemia, której łapczywość pokutuje w ziarnach
By obdarzać nas wiarą i chlebem powszednim
Naznaczona modlitwą bogatych i biednych
Która u kresu życia jak matka przygarnia*

*Wciąż o ojcu i dziadach wnukom opowiada
O trudzie, co się potem zalewał codziennym
Słowem jak droga prostym, pieśniach nieśmiertelnych
Choć hałas nas przerasta i psia jeremiada*

*Ziemi kapłanko nasza ostatnia i pierwsza
Ocal szczyptę nadziei w moich ciemnych wierszach*

Pomiędzy Wyżyną Krakowską a Sandomierską, w południowej części województwa świętokrzyskiego, tam gdzie Nida wije się meandrami, jak człowiecze życie, słowiki i skowronki śpiewają najpiękniej a i róże rankiem świat przyozdabiają cudnie rozciąga się **Ponidzie**. W sercu tej czarownej krainy, obfitującej w barwne i bogate dzieje, różnorodne wydarzenia sięgające zamierzchłych czasów, pod czujnym okiem patronki Ponidzia - świętej Anny, leży **powiat pińczowski**.

123 wsie, 2 miasta pamiętające czasy króla Jagiełły, **Działoszyce i Pińczów**, ze swymi terytoriami i mieszkańcami tworzą powiat, którego administracyjny byt rozpoczął się 1 stycznia 1867 roku.

Osadnictwu na Ponidziu sprzyjała matka – natura. W miejscowości **Bronocice** nieopodal Działoszyca w czasie wykopalisk prowadzonych w latach 70 ubiegłego wieku odkopano wazę a na niej rysunek liczący ok. 5,5 tysiąca lat, przedstawiający czterokołowy wóz z dyszlem- najstarszy na świecie ślad stosowania trakcji kołowej.

W oddalonej o 25 km od Pińczowa, wsi **Pelczyska** odkryto ślady osadnictwa sięgające 7,5 tys. lat wstecz. Efekty prac archeologicznych, dzięki staraniom Samorządu Powiatu Pińczowskiego, można oglądać w **Ośrodku Dziedzictwa Kulturowego i Tradycji Rolnej Ponidzia (Pałac Wielopolskich) w Chrobrzu**.

5 czerwca 1258 roku w położonej pod Pińczowem **Koperni** książę Bolesław Wstydlivy lokował miasto Kraków na prawie magdeburskim, a sam „dziejowy pielgrzym” jak mówił o Pińczowie **Adolf Dygasiński**, prawa miejskie uzyskał w 1428 roku, staraniem kardynała **Zbigniewa Oleśnickiego**. Lata największej świetności intelektualnej miasto **Pińczów** przeżywa w XVI wieku, stając się **Sarmackimi Atenami**. Tu dokonuje się przekładu na język polski Pisma Świętego (tzw. Biblii Brzeskiej), **Piotr Statorius Stojęński** tworzy pierwszą **gramatykę polską**. W utworzonej w 1701 roku szkole humanistycznej pozostającej pod opieką Akademii Krakowskiej uczył się Hugo Kołłątaj, późniejszy proboszcz Krzyżanowic i Pińczowa, współtwórca Konstytucji 3 Maja. W dobie współczesnej nieocenionym ambasadorem miasta jest noblista Izaak Singer a właściwie karciane powiedzenie **w Pińczowie dnieje** bohatera jego opowiadania <Sztukmistrz z Lublina>. Na jednym z pińczowskich wzgórz w czasach gotyku i renesansu stała wspaniała budowla zamkowa, po której niestety pozostały ruiny. Na drugim, skąd widać wspaniałą dolinę Nidy i miasto z jego zabytkami, postawiono w 1600 roku pierwszą w Polsce wolnostojącą kopułowatą kaplicę św. Anny, autorstwa Santi Gucciego.

Pod **Kliszowem** w 1702 roku podczas starcia wojsk szwedzkich pod wodzą Karola XII z polsko-saskimi pod wodzą Augusta II Sasa miała miejsce ostatnia szarża polskiej husarii. W piękne karty okresu powstań narodowych i wojen światowych wpisał się **Kozubów**, miejsce pierwszej bitwy z Rosjanami w czasie insurekcji kościuszkowskiej, **Michałów** na polach którego rozegrała się jedna z ostatnich bitew powstania listopadowego, **Grochowiska** – miejsce jednej z największych zwycięskich bitew powstania styczniowego.

Krwawe karty historii zapisała tutaj II wojna światowa. We wrześniu 1939 roku Pińczów został zbombardowany i spalony, a w Działoszycach wymordowano lub wywieziono do obozów koncentracyjnych prawie całą społeczność żydowską. Chroberskie lasy, w których jak niesie tradycja polował Bolesław Chrobry, stanowiły doskonałe schronienie partyzantów AK, AL i BCh. Dzięki ich wspólnej walce na przełomie lipca i sierpnia 1944 roku, na obszarze około 1000km² powstała i funkcjonowała enklawa wolnej Polski - partyzancka **Republika Pińczowska**.

Odbiciem wielowiekowych tradycji osadniczych i kulturowych pińczowskiej ziemi są ocalałe kościoły, zbory, synagogi, pałace i dworki szlacheckie. Relikty romańskie przetrwały w świątyni w **Zagości (1166 rok)** należącej pierwotnie do zakonu joanitów -kawalerów maltańskich, sprowadzonych z ziemi świętej przez Henryka Sandomierskiego. W **Młodzawach Małych**, znanych też z malowniczego botaniczno-zoologicznego „**Ogrodu na Rozstajach**”, znajduje się wspaniały kościół barokowy. Ciekawe dzieje mają budowle sakralne: **Dzierążni i Sancygniowa, Chrobrza, Bogucic, Kij, Krzyżanowic, Pełczysk** czy **Probołowic**. O różnorodności wyznaniowej mieszkańców świadczy późnorennesansowa synagoga w Pińczowie i pozostałości synagogi w Działoszycach, ślady zborów ariańskich w Sancygniowie i w Węchadłowie.

Na stałe w historię i kulturę Polski wpisali się kardynał Zbigniew Oleśnicki, Jan Łaski, Jan Chryzostom Pasek, Hugo Kołłątaj, Santi Gucci –rzeźbiarz królewski, kardynał Andrzej Maria Deskur, Adolf Dygasiński, Józef Morton. Nowe karty tworzą Andrzej Barański – wybitny reżyser filmowy, Artur Dutkiewicz-pianista, kompozytor i aranżer, Adam Ochwanowski – poeta, Andrzej Pęczalski – fotografik

Położone na południowym skraju województwa świętokrzyskiego ziemie powiatu pińczowskiego kuszają niezwykłą przyrodą pełną chronionych i rzadko występujących gatunków ze świata fauny i flory. Z tego też powodu niemal cały obszar powiatu objęty został ochroną prawną w ramach Zespołu Parków

Krajobrazowych Ponidzia a także europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000. Wyróżniającym elementem szaty roślinnej są *kserotermiczne zespoły muraw*. Z wiosną tuż po ustąpieniu śniegu pojawiają się na nich piękne kobierce żółtych kwiatów *miłka wiosennego*, latem króluje na nich *len włochaty*, przyszedłszy z krymskich stepów a przed zapadnięciem w zimowy sen murawami zawłascza *aster gawędka*. Na miedzach śródpolnych spotkać można ginące gatunki pięknie kwitnącego miłka szkarłatnego, dymicę drobnokwiatową kurzyślą błękitną ... Bogactwo świata zwierząt obrazuje fakt występowania tylko wśród mięczaków aż 19 gatunków włączonych do Czerwonej Listy Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce. Na Czerwonej Liście Zwierząt Świata znalazły się *derkacz*, *szczeżują spleaszczona* i *sójka gruboskorupkowa*. Osobliwością jest *pienik –cykada*, a także mały *motyl modraszek gniady*, żyjący na stepach pontyjskich. Trudno nie wspomnieć też kielbiach, karasiach, brzanach i szczupakach zamieszkujących *Mierzawę* oraz Nidę, czapli siwej, bocianach czarnych, kureczkach i kszzykach zamieszkujących *unikalną deltę śródlądową Nidy* w okolicy *Umianowic*.

Już w czasach neolitu, jak dowodzą badania naukowe, mieszkańcy naszej małej ojczyzny zajmowali się głównie rolnictwem. Urodzajne gleby rodziły i rodzą złote łany zbóż, zielone pola mięty, modre łany lnu, zagony dorodnej kapusty, ziemniaków, cebuli ... Dobrze rozwiniętą jest hodowla bydła i trzody chlewnej. Niezaprzeczalnym ambasadorem powiatu są konie arabskie ze *stadniny w Michałowie*, zdobywające prestiżowe nagrody międzynarodowe oraz tytuły światowych championów.

Mówiąc o powiecie pińczowskim nie sposób pominąć sławę pińczaka i gipsu. Od 1000 lat w okolicy Pińczowa wydobywany jest wapień zwany kamieniem pińczowskim. Na skalę przemysłową, pierwsi wykorzystali pińczak Cystersi, budując swe opactwo, wokół którego powstała osada a później miasto Jędrzejów. Magiczną właściwość pińczaka wykorzystał przybyły w XVII wieku z Włoch Santi Gucci, nadworny architekt i rzeźbiarz króla. Za jego sprawą pińczak trafił na Wawel. Z tego też tworzywa lokalni kamieniarze wznosili na rozstajach dróg i w wioskach figury świętych, aniołów, Maryi i Jezusa opatrzone inskrypcjami, prośbami, podziękowaniami, które po dziś dzień spełniają daną rolę.

Nie mniej magicznym jest gips, szarżółta skała, przemieniająca się dzięki myśli pracy rąk ludzkich w białe złoto Ponidzia. Wyroby z marką „Doliny Nidy” i „Rigipsu” znane są szeroko poza granicami kraju. W nieczynnych kamieniołomach gipsów w *Gackach*, *Gartatowicach* a także w odsłonięciach w okolicy

Zagości i Winiar spotkać można przepiękne ekspozycje – kopuły gipsowe a w okolicach *Aleksandrowa* przepiękne zjawisko krasu gipsowego.

Serdecznie zapraszamy na Ponidzie, na pińczowską ziemię przystrojoną wstęgą błękitnej Nidy, z bogatą przeszłością, z fascynującą przyrodą i barwnym krajobrazem.

Jesteśmy przekonani, że pobyt u nas dostarczy niezapomnianych wrażeń. Wierzymy, że w trakcie pobytu na ziemi powiatu pińczowskiego odkryjecie własne ścieżki pośród lessowych wąwozów, usłyszycie szum husarskich skrzydeł, partyzanckie pieśni, kadisz odmawiany w szabasowy wieczór, poczujecie zapach pól zbożem złożonych ... Zapraszamy.

Powroty

*W mojej wiosce czas uwiązt kogutowi w gardle
Dzień pomieszał się z nocą. Psy przestały czekać
Przy drodze Matka Boska pilnuje owczarni
Święty Franciszek wróble usypia pod strzechą*

*Na przydrożnym kamieniu siedzi stara Polska
Być może w twarzach wnuków doszuka się dziadów
Niech będzie pochwalony – mówi do swajaków
A ci czapki zdejmują i głowy schylają*

*Jestem tam, gdy się modlę do Królowej Matki
A ona patrząc na mnie z zasępionym czołem
Szepce – wkrótce mój synu pewnie cię zobaczę
I nie wiem – czy z radości, czy z boleści płacze...*

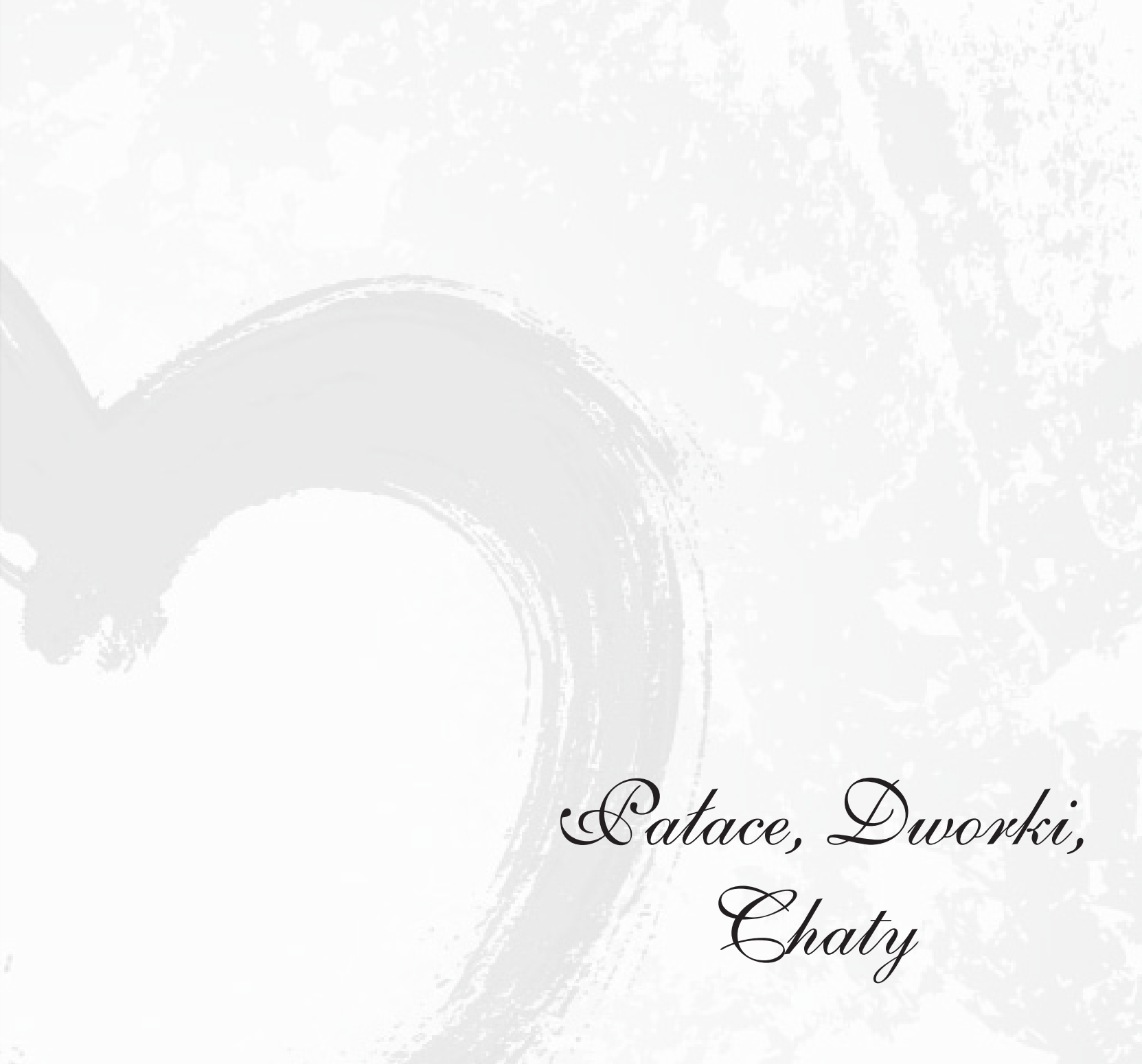
Działoszyce - ponad 600 lat historii

Pińczów - przez króla Władysława Jagiełłę, w akcie lokacyjnym Piandziczowem zwanym

Idyliada

*[...] Dopóki żyją matki ziemia pachnie miodem
a maj otula spokój zieloną pierzyna
Skrzela nam po swojemu o dziedzicach baje
Dynia w kuźni wykuwa nam codzienny poemat [...]*

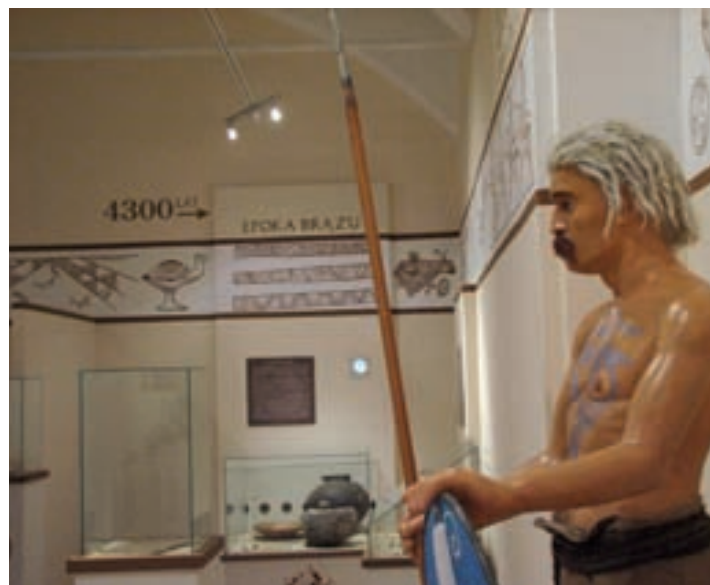
*Patace, Dworki,
Chaty*

Pałac Wielopolskich w Chrobrzu z 1850 roku

*Ekspozycje w Ośrodku Dziedzictwa Kulturowego i Tradycji Rolnej Ponidzia
(Pałac Wielopolskich w Chrobrzu)*

*Pawilon ogrodowy pałacu w Pińczowie
zwany Basztą ogrodową*

Pałac Wielopolskich w Pińczowie z ok. 1789 roku

Zespół pałacowy rodu Deskurów w Sancygniowie

Pałac w Górach Pińczowskich, dawna siedziba rodu Dembińskich

Pierocice k. Dziątoszyc, dworek szlachecki rodziny Osuchowskich

Wnętrze „Chata Bogucka”

Chaty czarna i czerwona z okolic Kozubowa

Idyliada

*[...] Staruszka Matka Ziemia na progu przysiadła
Wysprzątała chałupę naważyła jadła
Jej dorodne dębczaki wyszły rankiem przecież
Trzyma pod blachą ogień czeka na przedwieczarz [...]*

Krzyż żywota

Ojcu

Ja wiem

Mnie pachnie słoma

Nie fiołki

O przebiśnigach nie może być mowy

Mam słabą głowę

Ale kościec zdrowy

Wieś mieszka we mnie

Jak wyrzut sumienia

Pogoda z dymem

Uchodzi z komina

Matka zakwita

Jak wierzba przy drodze

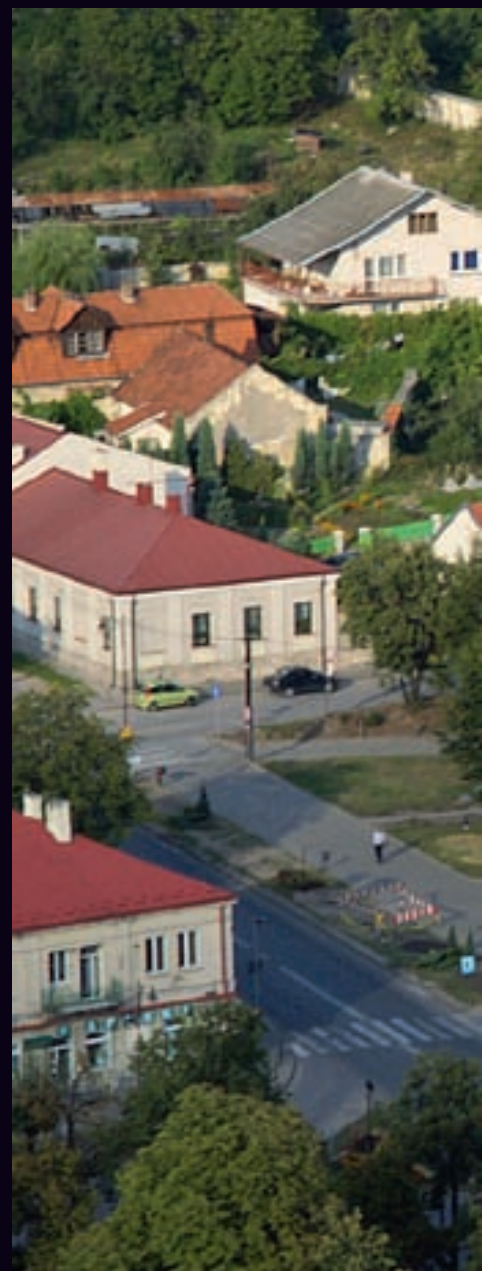
A ojciec w ręku

Krzyż żywota trzyma

*Kościoty, Synagogi,
Zabytki Sakralne*

Renesansowa kaplica św. Anny – symbol Ponidzia

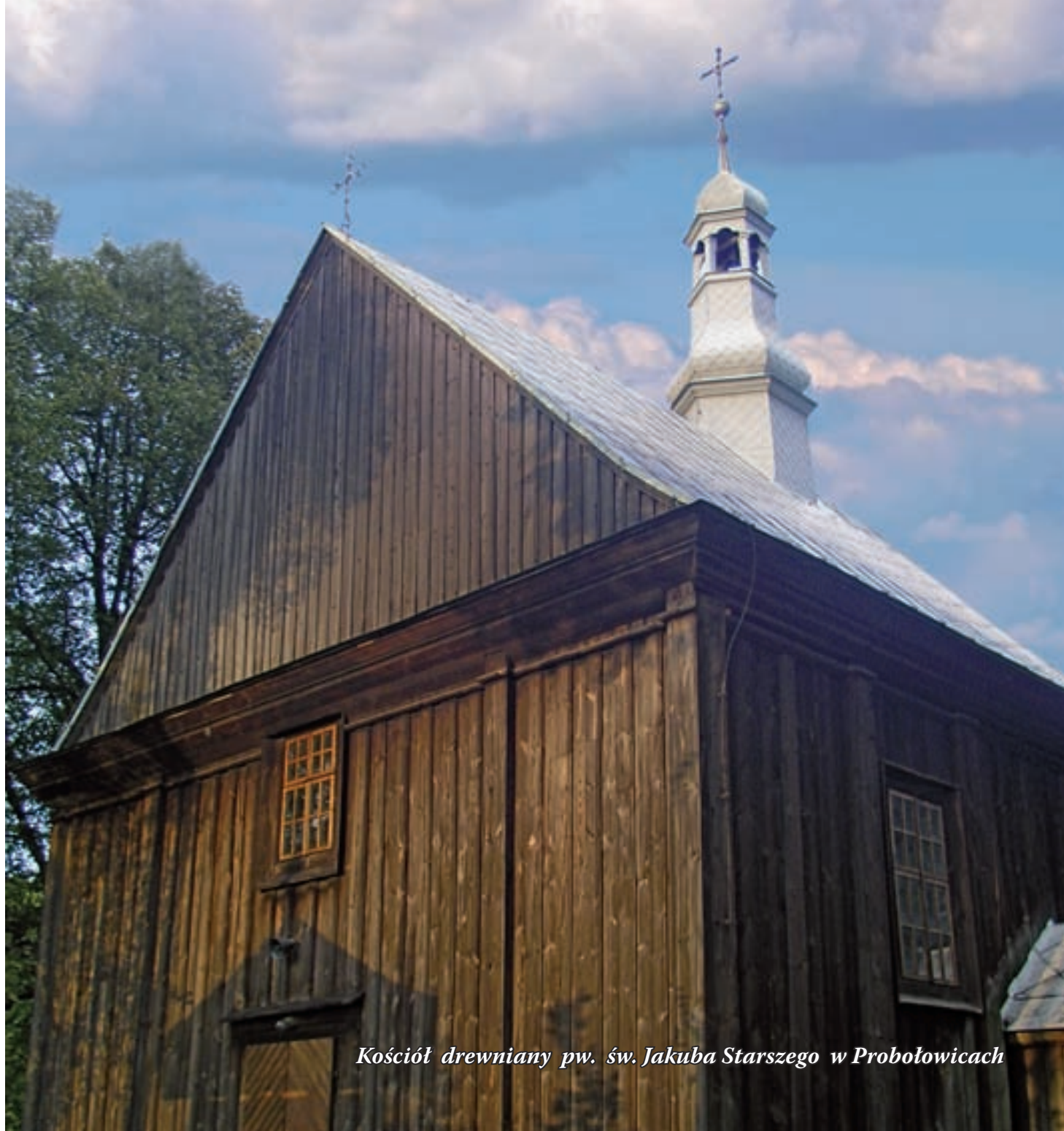

*Kościół pw. św. Jana Apostoła i Ewangelisty w Pińczowie,
z dawnym klasztorem paulińskim*

*Przejście łączące kościół św. Jana Apostoła i Ewangelisty
z Belwederem - Pińczowskim Centrum Kultury*

Kościół drewniany pw. św. Jakuba Starszego w Probołowicach

*„Ponidziańska Częstochowa”
Sanktuarium Matki Boskiej Bolesnej w Młodzawach Małych*

Kościół pw. św. Marii Magdaleny w Dzierżni, z 1440 roku

*Kościół pw. św.św Piotra i Pawła w Kijach, romańskie prezbiterium,
wczesnobarokowa nawa , rokokowe wyposażenie*

*Gloria ad Dei w Sanktuarium Matki Boskiej Mirowskiej -
Klasztor o.o. Franciszkanów- Reformatów*

*Kościół w Zagości pw. św. Jana Chrzciciela,
z Orłem Piastowskim na zworniku sklepienia*

Gotyckie Credo Apostolorum w kościele pw. Trójcy Świętej

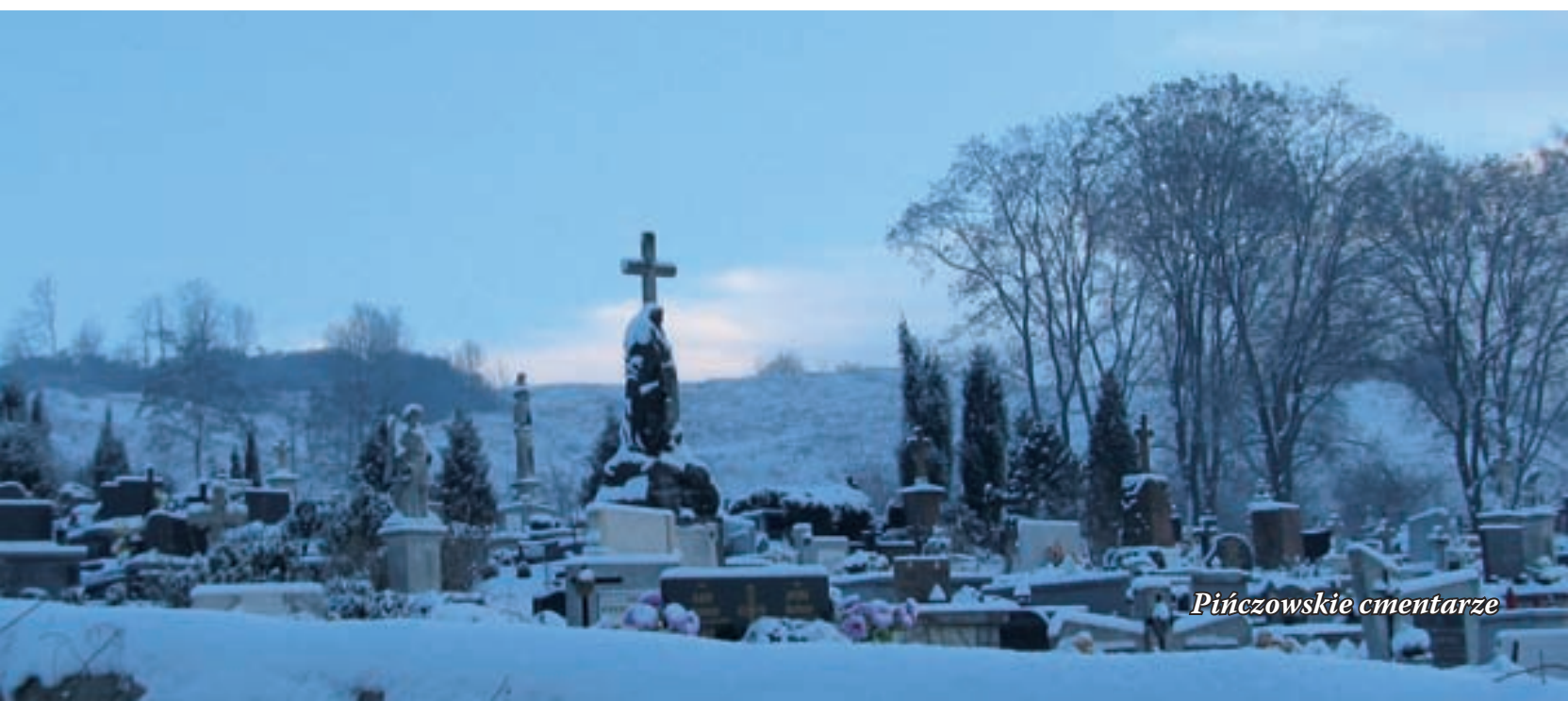
XIX wieczna brama Kościoła pw. Trójcy Świętej w Działoszycach

**CMENTARZ
WOJENNY** 1914 1915

CMENTARZ POWSTAŁ W L. 1910-18. SPO-
CZYWA TU 138 ŻOŁNIERZY Z 3 ARMII RO-
SYJSKIEJ, AUSTROWĘGERSKIEJ I NIE-
MIECKIEJ. JEST TEŻ NIKA POCHÓW-
KÓW POZNIEJSZYCH (6 WÓDZÓW), U GÓRY
KAPLICA, WE WNĘTRZU KTÓREJ SKRO-
MINY OLTARZYK I 2 TABLICE: z 1925 r. PO-
SWIECONA NIEZNAJANEMU ŻOŁNIERZOWI
z 1913 r. PAMIĘCI ROZSTRZELANYCH HAR-
CERZY „SZARYCH SZEREGÓW”.

Pińczowskie cmentarze

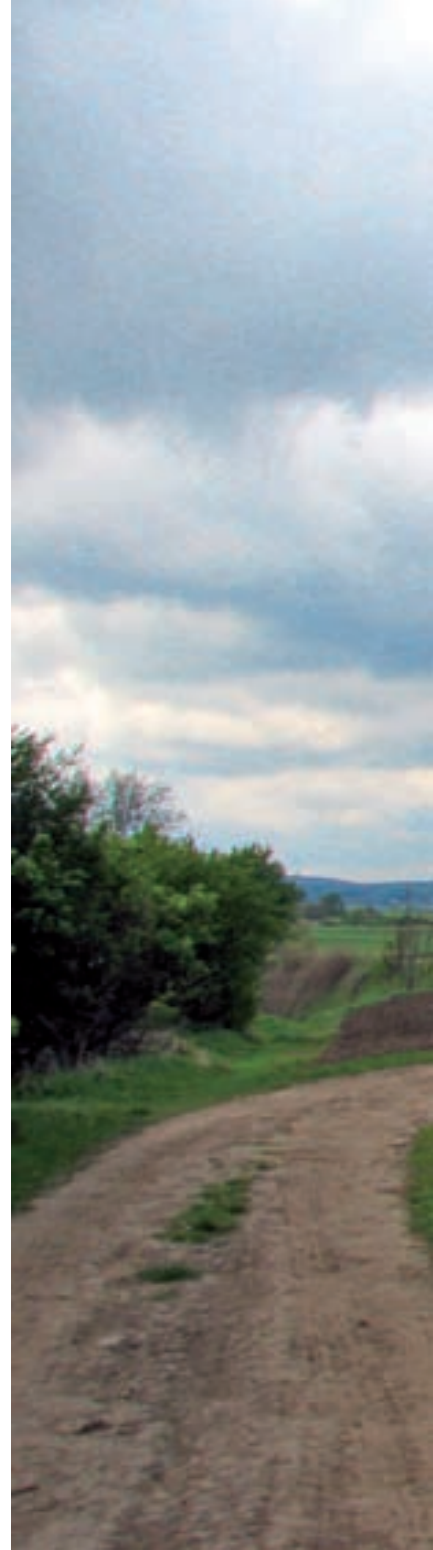
Figura przydrożna Jezusa Ukrzyżowanego

Chrystus Frasobliwy

*Chrystusie frasobliwy z pełczyńskiego wzgórza
Którego słabość nasza boli i przeraża
Co roku swoją mękę jak maturę powtarza
Aby znów w kłamstwach naszych codziennych się nurzać*

*Pełczyński Chrystus znosi wichry i deszcze
Boi się rąk i myśli w rozpalonych głowach
Głupoty co się mości w pijanych rozmowach
Gdy zamiast modlitw słyszać pomruki złowieszcze*

*Ślizga się nasza wiara jak brzytwa na pasku
Jak patyk wbity w rybę na biblijnym piasku*

Figury i kapliczki przydrożne - nieodłączny element krajobrazu

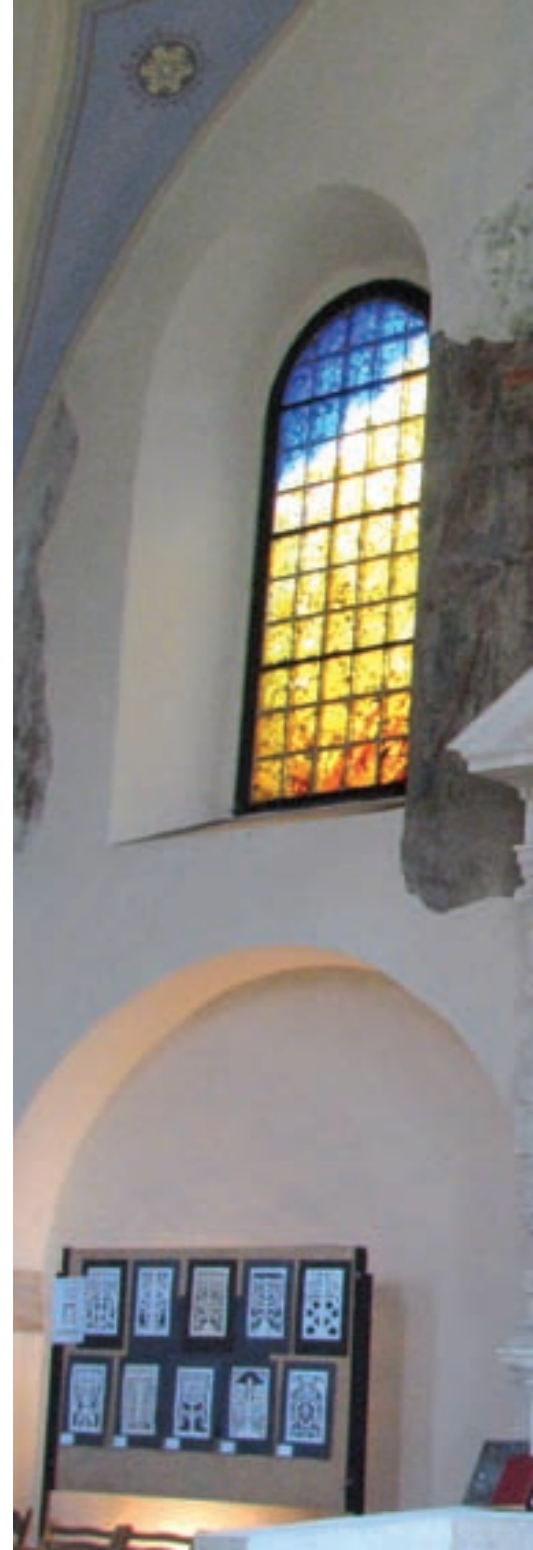

Pozostałości późno klasycystycznej Synagogi w Działoszycach

Synagoga Stara w Pińczowie

Mądrość

*Mądrość jest poza światem
dotykalnych rzeczy
poza ogniskiem żywota
ogniskowa klęski
poza podejrzeniami
zdziecinniałej wiary
że można zrywać jabłka
za nie swoim płotem*

*Mądrość jest
mądrość była
szkiełko
oko
kłamia
w mrówki mozolnym tańcu
w trwaniu pantofelka
koniecznej interlinii
błahym interwale*

*Mądrość jest
poza śmiercią
a jednak
śmiertelna*

*Na co dzień
i od święta*

„Korowód dożynkowy”

Orkiestra dęta w Dzierżni – ponad 80 lat tradycji

„Strażackie święto”

„Bóg - Honor - Ojczyzna”

*„Żuawi Śmierci” inscenizacja bitwy pod Grochowiskami
-18 marca 1863 roku*

Kliszów – miejsce ostatniej szarży polskiej husarii

Noc celtycka - Pełczyńska

„Przez Poniżcie Ekspres Ciuchcia mknie..”

Lotnisko Pińczowskiego Aeroklubu

Pławienie koni

*Mieliśmy razem pławić konie
Gdy cień za oknem pachnie zdradą
Mieliśmy razem pokrzyżować
Złodziejskie szyki koniokrądom*

*Mieliśmy z plebańskiego sadu
Kraść jabłka zanim świt nastanie
Mieliśmy jeszcze nie umierać
Bo czasu brak na umieranie*

*Mieliśmy razem chodzić z gwiazdą
Gdy w noc grudniową serce boli
Mieliśmy razem pokuśtykać
Chwast wyrwać z garncarzowej roli*

*Mieliśmy razem wyjść na drogę
I na rozstajach hulać z czartem
Mieliśmy oddać matkom naszym
To co najbardziej w życiu warte*

*Mieliśmy razem budzić ptaki
A potem klęczeć na zagonie
Mieliśmy sól zatrzymać w ziemi
Mieliśmy razem pławić konie*

*Wśród tak,
pól i lasów*

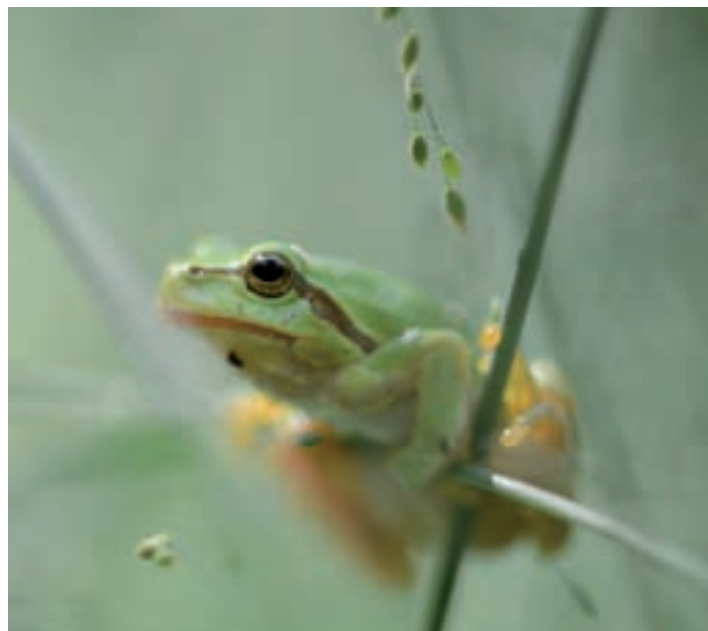

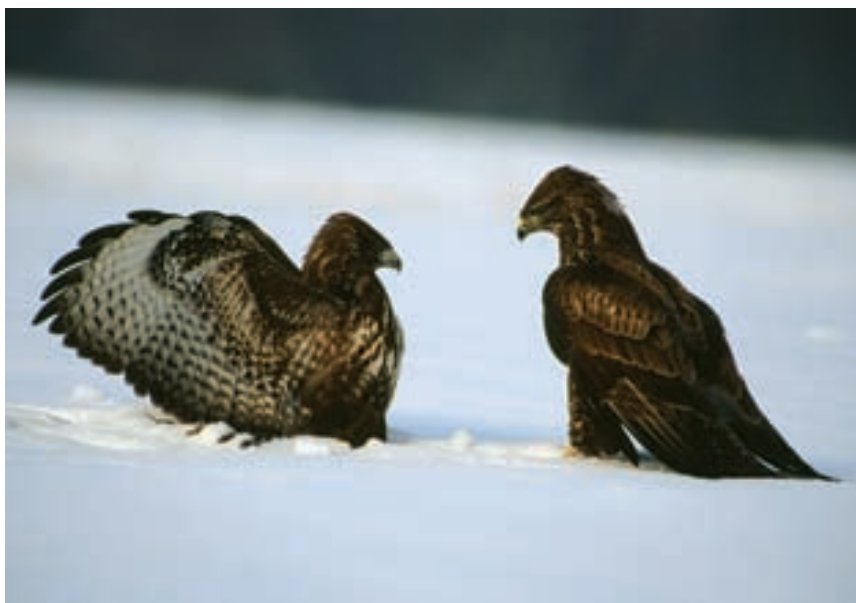

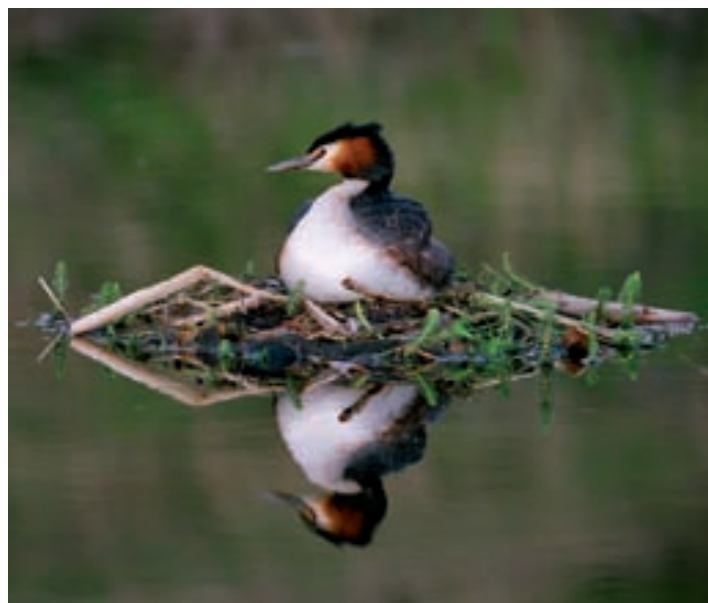

Woda

*Woda - władczyni bogactw
matka wszechżywołów
w niej chrzest i koniec końców
tragicznie się splata
jest złotem dla spragnionych
w krwiobiegu ziemi
chwałą i źródłem klęski
w młyńskim kole świata [...]*

Zlotu ptaka

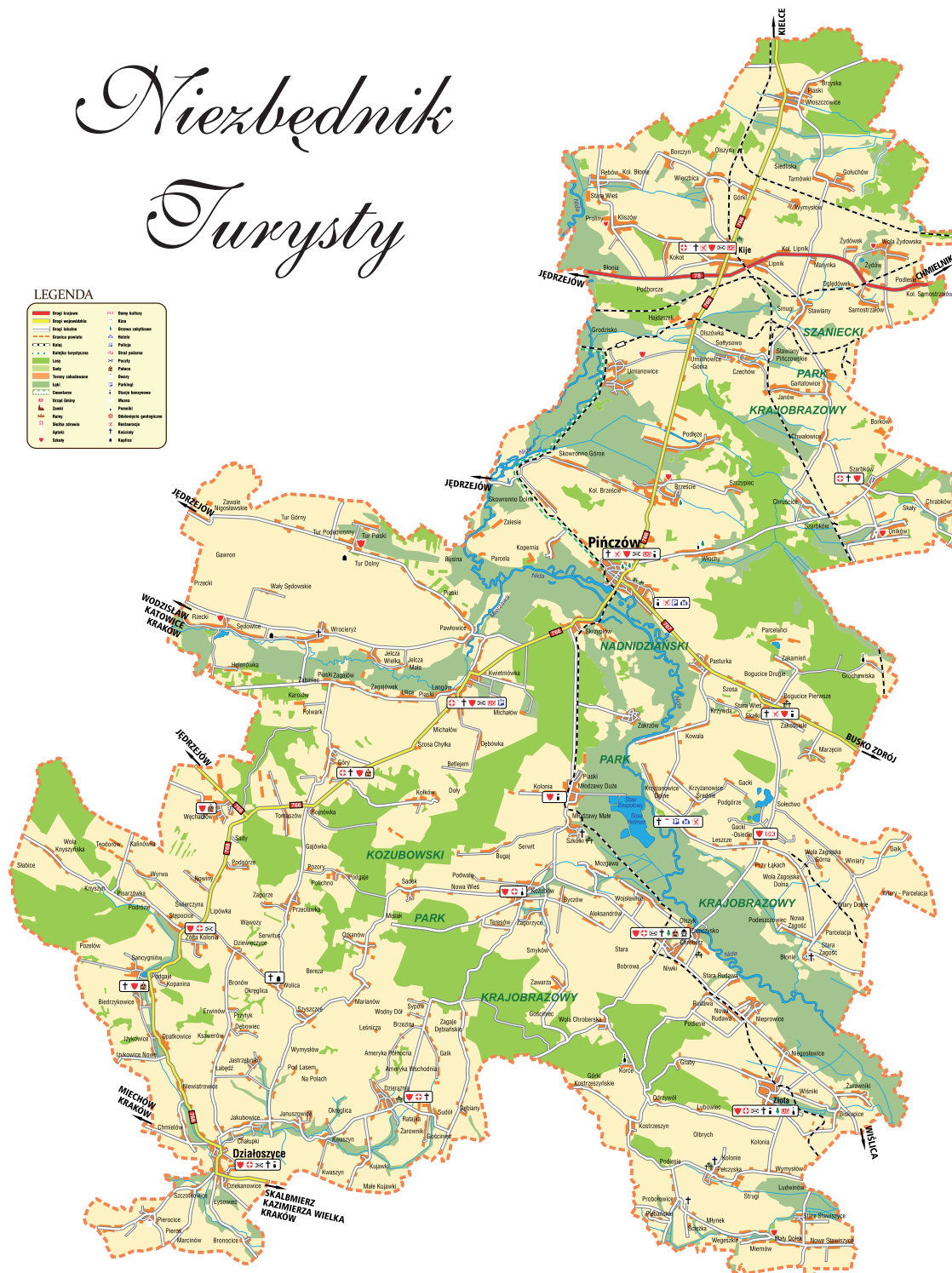

*Nierbednik
Turysty*

LEGENDA

	Demgi kincirine		Demgi kahfury
	Demgi jendondidile		Klita
	Demgi kinkine		Exemes zatyfukowe
	Exemes powarite		Katite
	Kanjig		Paklito
	Kanjig borypukene		Katit pabane
	Lony		Pocity
	Sowy		Palice
	Towony zabulawane		Exowy
	Lukli		Paklito
	Exowebes		Slucit borypukene
	KX Ukral Gidny		Wlamo
	Zowet		Powebit
	Kawey		Kewebitit gawebukene
	Wlityc atowite		Kewebukene
	Apwiti		Kawebitit
	Sekely		Kawebit

INFORMACJE TURYSTYCZNE:

Punkt Informacji Turystycznej Ponidzia - Ośrodek Dziedzictwa Kulturowego w Chrobrzu,
tel. 41 356 40 03

Centrum Informacji Turystycznej Ponidzia - Muzeum Regionalne, Piłsudskiego 2a,
tel. 41 357 24 72, www.muzeumitpinczow.eu

BAZY NOCLEGOWE:

PGKiM Sp. z o.o. Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pińczowie, ul Pałęki 26,
tel. 41 357 20 44, 41 357 20 20 fax: 41 357 28 11, mail: zibimaj@onet.pl

Powiatowy Ośrodek Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji,
ul. Żwirki i Wigury 40, 28-400 Pińczów, tel. 41 357 35 75

Hotel „GACEK” Oś. Gacki 3B, Gacki, 28-400 Pińczów, tel. 604 635 651 www.hotel-gacek.pl

Hotel Nad Starą Nidą, 28-400 Pińczów, ul. Armii Ludowej 4,
tel. 41 357 24 40, 791 601 187, email: info@hotelnsn.pl

Camping Loch Ness Gacki - Pole namiotowe, tel. 604-147-334 www.campinglochness.blog.onet.pl

Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy „Zacisze” Krzyżanowice Dolne 13,
tel./fax. 41-357-18-82, 41-357-17-50, www.oswzacisze.pl

GOSPODARSTWA AGROTURYSTYCZNE:

Chroberz 134 - E. i W. Kucięba, tel. 41 356 42 26, 602 640 563, www.kajakiem.pl

Dzierążnia - J. Karwat - tel. 501 730 760

Gartatowice - M. Olesiak - tel. 791 602 710

Góry Pińczowskie - M. H. Owczarek - tel. 41 356 60 98, 661 578 656

Janów 40 - W. Majka - tel. 41 356 83 31,

Krzyżanowice Średnie 39A - M. M. Durnej - tel. 692 971 496 www.nadnida.wczasywpolsce.pl

Lipnik - I. A. Janus - tel. 41 356 82 32

Marzęcin - B. Majcher - tel. 501 616 478

Michałów - R. H. Bębenek - tel. 41 356 54 04

Młodzawy Duże - A. W. Kordyl - tel. 41 357 91 48

Młodzawy Duże 23 - M. i R. Stolarscy - tel. 41 357 92 63 www.wczasywpolsce.stolarscy.pl

Młodzawy Duże70 - R i M Wojciechowsky - tel. 41 357 92 71, 692 345 935 www.bialazagroda.pl

Nieprovice 22 - S. Klepka - tel. 698 129 063, 41 356 11 39, www.wczasyponidzie.pl

Probołowice 46 - M. Nowak - tel. 880 765 390, www.gminazlota.pl

Probołowice - W. Zmarzła - tel. 600 690 839

Skowronno Górne 32 - T. M. Naporowie - tel. 661 833 574, www.wdolinienidy.wczasywpolsce.pl

Skowronno Górne 31 - B. Mider - tel. 607 351 207, 41 357 52 01 www.podbociankiem.wczasywpolsce.pl

Wymysłów - tel. 504 210 972, 510 105 125, www.wzaciszu.blog.onet.pl, e-mail: uhalinki@op.pl

Złota 27 - H. Musiał - tel. 41 357 35 54, 506 758 111, www.pinczow.pl

ATRAKCJE TURYSTYCZNE:

Ośrodek Dziedzictwa Kulturowego i Tradycji Rolnej Ponidzia w Chrobrzu -

tel. 41 356 40 03, w Pałacu Wielopolskich w Chrobrzu zaprasza na zwiedzanie wystaw zbiorów Starożytne Skarby Ponidzia, 45 lat badań Instytutu Geografii Uniwersytetu Warszawskiego na Ponidziu, Kultura rolna XIX i XX wieku, Izby Pamięci Republiki Pińczowskiej, Galerii Regionalnej (malarstwo, haft artystyczny, rzeźba, stroje, sylwetki twórców, publikacje regionalne i inne), Wystawy ikon Jadwigi Wierzbickiej, sali balowej z oryginalnymi kasetonami, historii ordynacji Wielopolskich, wystaw okolicznościowych.

Aeroklub Pińczowski - lotnie, paralotnie, kursy pilotażu, modelarstwo, zawody i pokazy lotnicze, arp@pinczow.com, tel. 501 383 275, 668 409 128

Ciuchcia Express Ponidzie - wąskotorowa kolejka na trasie Pińczów - Umianowice - Jędrzejów, tel. 41 386 22 55

Klub Jeździecki „Ponidzie”, ul. Armii Ludowej 1, Pińczów - wczasy w siodle, szkołka jeździecka, wycieczki konne, tel. 41 357 24 47, 606 101 443.

Ogród na Rozstajach w Młodzawach Małych 17- prywatny ogród botaniczny o powierzchni około 1 ha, około 2 tysiące roślin, zwierzęta (bocian czarny, łabędzie, pawie, różne odmiany kaczek), tel. 41 357 92 65, www.ogrodnarozstajach.pl

Stadnina Koni w Michałowie - „matecznik” koni czystej krwi arabskiej. Stadnina posiada też grupę koni małopolskich o bardzo rzadkiej maści tarantowatej, kuce szetlandzkie, bydło mleczne rasy jersey i czarno-białe.

Pływalnia Miejska „Delfinek”, ul. Siedem Źródeł 7, 28-400 Pińczów, tel. 41 357 27 33

Biblioteka Publiczna im. Jana Olrycha Szanieckiego w Pińczowie ul. Nowy Świat 3
tel. 41 357 32 29, 41 357 24 22

Muzeum Regionalne w Pińczowie, ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 2a,
28-400 Pińczów, tel. 41 357 54 04

Gorejący krzew Mojżesza - *dyptam jesionolistny* - napotkać można w rezerwacie przyrody Grabowiec położonym koło wsi Bogucice.

Chata Bogucka – miejsce szczególne na trasie Pińczów – Busko. W siedzibie Klubu Rozwoju Regionalnego w Bogucicach mieści się perełka sztuki i kultury ludowej w postaci licznych pamiątek dawnych lat, a także rękodzieł wykonanych przez Panie z Koła Gospodyń Wiejskich w Bogucicach.

Nida - meandrująca rzeka z licznymi zakolami i wylewiskami, raj dla wędkarzy, trasa spływów kajakowych z profesjonalną przystanią w Chrobrzu.

Świątki i przydrożne figurki licznie stojące przy drogach, przywołują wspomnienia dawnych dziejów z XVII-XIX w..

SZLAKI TURYSTYCZNE:

Znakowane:

„Republiki Pińczowskiej”- (*Pińczów – Skrzypiów - Młodzawy Duże - Młodzawy Małe – Kozubów – Chroberz – Niegosławice – Złota - Wola Chrobberska – Dzierążna - Działoszyce*) – 52km,

„Miejsca mocy”- (*granica gminy Wiślica – Nowa Zagość – Chroberz – Mozgawa – Młodzawy Małe – Młodzawy Duże – Skrzypiów – Pińczów – Włochy – Chwałowice – Gartatowice – Stawiany – Gołuchów – Włoszczowice – gmina Chmielnik*);

„Architektury obronnej”- (*Imielno – rzeka Nida – Skowronno Dolne – Pińczów – Młodzawy Duże – Młodzawy Małe (kościół) – Wojstawice – Chroberz – Wola Chrobberska – Stradów – Mękarzewice – Pełczyska – Jurków*);

Szlak Rowerowy Niebieski – *(Pińczów – Pasturka - Las Bogucicki – Grochowiska – Bogucice – Chroberz – Mozgawa - Młodzawy Małe - Młodzawy Duże – Skrzypiów – Pińczów) – 33km;*
Szlak św. Jakuba - przystanek „Probołowice”- na trasie Małopolskiej Drogi św. Jakuba Sandomierz - Kraków.
„Literacki”, „im. Żelichowskiego”, „Pogórze Pińczowskie”,

Nieznakowane:

„Madonny Ponidzia”- *(Pińczów - Bogucice – Gacki – Chroberz – Niegostawice – Złota – Pełczyńska – Probołowice – Pełczyńska – Kostrzeszyn – Złota – Korce – Niegostawice – Wola Chrobberska – Chroberz – Młodzawy Małe – Kozubów – Dzierążnia – Jakubowice- Działoszyce – Sancygniów – Góry – Michałów – Pińczów);*
„Partyzantów”, „Ariański”, „Myśliwski”, „Rezerwatów”, „Praojców”, „Rycerski”, „Staropolski”, „Ordynacji pińczowskiej”, „Nadnidziańskich zamków”.

PUNKTY GASTRONOMICZNE:

Hamer Lunch, 28-400 Pińczów, ul. Kościuszki 1, tel. 41 357 77 17

Karczma „U CHŁOPA” Pińczów, ul. Pałęki 26, tel. 41 357 32 80

Klub „Piwnica pod Belwederem”, ul. Piłsudskiego 2A, 28-400 Pińczów, tel. 41 370 97 87

Kwadrans, 28-400 Pińczów, ul. Plac Wolności 4, tel. 41 357 38 93

Manhatan, 28-400 Pińczów, ul. Krótka 3, tel. 662 589 694

Piwniczka, 28-400 Pińczów, ul. Legionistów 20, tel. 41 357 30 44

Pizzeria MAX, ul. Sikorskiego 2, 28-400 Pińczów, tel. 501 289 507

Tawerna, 28-400 Pińczów, ul. Piłsudskiego 8, tel. 41 357 41 00

BANKOMATY:

PKO BP Pińczów ul. 3-go Maja 14, Batalionów Chłopskich 7

ING Bank Śląski SA Pińczów, ul. Klasztorna 4

ING Bank Śląski, Gacki, ul. Gipsowa 1 (Zakłady Przemysłu Gipsowego „Dolina Nidy”)

Bank Zachodni WBK Pińczów, Plac Wolności 23

Skok Jaworzno, Pińczów, Plac Wolności 4

Bank Polskiej Spółdzielczości SA, Pińczów, Plac Wolności 21

Bank Polskiej Spółdzielczości, Michałów

Bank Polskiej Spółdzielczości, Kije

Bank Polskiej Spółdzielczości, Złota

Krakowski Bank Spółdzielczy, Działoszyce, ul. Garbarska 2

KOMUNIKACJA AUTOBUS/BUS:

Firma Turystyczno – Handlowa „Sroka Travel”,

ul. Gen. Sikorskiego 10/16, 28-400 Pińczów, tel. 41 357 45 89

PKS Pińczów - tel. 41 357 24 43, www.pinczow.com/komunikacja/pks.htm

MAT-BUS - tel. 608 782 034, tel./fax: 41 357 10 12 www.mat-bus.pl

WAŻNE TELEFONY:

112 - telefon alarmowy

999 - pogotowie ratunkowe

998 - straż pożarna

997 – policja

Publikacja „Powiat Pińczowski sercem Ponidzia” powstała w czasie
gdy Starostą Pińczowskim był radny **Jan Moskwa**.

Obowiązki wicestarosty pełnił **Marek Omasta**.

Na czele 17 osobowej **Rady Powiatu Pińczowskiego** stał radny **Zbigniew Kierkowski**.

JAN
MOSKWA

MAREK
OMASTA

ZBIGNIEW
KIERKOWSKI

RADNI POWIATU PIŃCZOWSKIEGO KADENCJA 2010-2014

RYSZARD
BARA

BOGUSŁAW
CHAŁUDA

MAREK
DŁUGOSZ

ZBIGNIEW
KONIUSZ

ANDRZEJ
KOZERA

JERZY
LECHOWSKI

JERZY
MUCHA

HENRYKA
MUSIAŁ

SŁAWOMIR
SPACZYŃSKI

WŁADYSŁAW
STĘPIEŃ

ROMAN
SZCZYGIEŁ

JERZY
WOŹNIAK

PIOTR
ZACHARIASZ

STEFAN
ZASADA

JERZY
ZNOJEK

Kantyczka Noworoczna

*A u mnie – nic nowego
krowy wchodzą w szkodę
dla koni – wciąż brakuje
obroku i siana
jak dawniej – liczę ziarna
w codziennym sąsieku
noc – duszna od wyroków
wyrzeka się rana
A u mnie – po dawnemu
jak pies skomli wiara
zadławiona łańcuchem
przy zbutwiałej budzie
prawda chodzi w łachmanach
kłamstwo – w gronostajach
jak pchły w słomianych butach
panoszą się ludzie*

*We mnie – omszałe butle
po wypitym winie
piąty liść co nie zdążył
skryć się w koniczynie
wiekowe drzewa – ścięte
zbuntowane słowa
i z Bogiem
nie klejąca się
nigdy
rozmowa...*